

23 690 (R 1501)**Verdrag en Protocol inzake handel met voorwetenschap; Straatsburg, 20 april en 11 september 1989****Nr. 1****BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 30 maart 1994

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 15 april 1994.

De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of door de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen te kennen worden gegeven uiterlijk op 15 mei 1994.

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet en het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden¹, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op respectievelijk 20 april en 11 september 1989 te Straatsburg tot stand gekomen Verdrag en Protocol inzake handel met voorwetenschap (Trb. 1993, 111 en 112).²

Een toelichtende nota bij verdrag en protocol treft U eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor Nederland en de Nederlandse Antillen gevraagd.

Aan de Gouverneur van de Nederlandse Antillen is verzocht hogergenoemde stukken op 15 april 1994 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen.

De Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen is van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans

¹ Art. 91, (1), add. art. XXI, GW; Art. 61, (3), G.W. 1972, en Art. 24 Statuut.

² Ter inzage gelegd bij de afdeling Parlementaire Documentatie.

S-IZ
S-RW

TOELICHTENDE NOTA

Inleiding

Door de voortgaande internationalisering van de effectenmarkten is ook de behoefte van de toezichhouders toegenomen om informatie te kunnen uitwisselen met toezichhouders in andere landen. Deze informatie kan van belang zijn voor een adequate uitoefening van administratieve bevoegdheden. In het onderhavige, in het kader van de Raad van Europa tot stand gekomen verdrag, dat op 20 april 1989 voor ondertekening is opengesteld, wordt een regeling geboden voor de landen die zijn aangesloten bij de Raad van Europa ter zake van informatie-uitwisseling op administratief gebied tussen hiertoe aangewezen bevoegde autoriteiten bij vermoedens van handel met voorwetenschap in ter beurze genoteerde effecten. Het verdrag bevat voorts, onder verwijzing naar het op 20 april 1959 te Straatsburg tot stand gekomen Europees verdrag aangaande de Wederzijdse Rechtshulp in Strafzaken (Trb. 1965, 10), een bepaling op grond waarvan de partijen van het verdrag gehouden zijn tot wederzijdse rechtshulp in strafzaken die verband houden met handel met voorwetenschap. Naast de landen van de Raad van Europa kunnen ook andere landen toetreden tot het verdrag. Tot nu toe zijn drie landen bij het verdrag partij, te weten het Verenigd Koninkrijk (21 december 1990), Noorwegen (11 april 1990) en Zweden (3 juni 1991). Ingevolge artikel 14, eerste lid, is het verdrag daarmee op 1 oktober 1991 tussen die landen in werking getreden. Naast genoemde landen is het verdrag voorts door Cyprus en Slovenië ondertekend. Het Koninkrijk heeft eerst 1 juni 1993 het verdrag ondertekend, als gevolg van het feit dat voorrang is gegeven aan verruiming van de mogelijkheid tot informatie-uitwisseling op meer omvattend gebied binnen het effectenverkeer, dan alleen misbruik van voorwetenschap. Te wijzen is hierbij op het voorstel van Wet tot opnemng in de Wet toezicht kredietwezen 1992, de Wet toezicht verzekeringsbedrijf, de Wet toezicht beleggingsinstellingen en de Wet toezicht effectenverkeer van bepalingen betreffende de informatie-uitwisseling tussen Nederlandse en buitenlandse instanties die belast zijn met het toezicht op de financiële markten of op natuurlijke personen en rechtspersonen die op die markten werkzaam zijn (Kamerstukken II, 1992/93. 1993/94, 23 170).

Het verdrag gaat vergezeld van een protocol, dat op 11 september 1989 voor ondertekening is opengesteld voor de landen die zijn aangesloten bij de Raad van Europa. In dit protocol wordt bepaald dat binnen de EG niet de verdragsregels, maar de EG-regels van toepassing zijn, tenzij voor bepaalde onderwerpen uit het Verdrag geen EG-regels bestaan. Dit laatste betreft in ieder geval de regeling inzake de strafrechtelijke rechtshulp. Op dit gebied bestaat namelijk geen communautaire competentie. Het protocol beoogt te waarborgen dat het *communautaire regime* zeker wordt gesteld. De landen die tot nu toe partij zijn geworden bij het verdrag werden alle ook partij bij het protocol.

Handel met voorwetenschap vermindert de gelijke kansen voor de beleggers op de effectenmarkten. De geloofwaardigheid van de markt wordt hierdoor aangetast, als gevolg waarvan een efficiënte allocatie van middelen wordt gefrustreerd. Een adequate aanpak van de handel met voorwetenschap wordt derhalve zeer wenselijk geacht. Handel met voorwetenschap kan aanleiding geven tot het nemen van administratieve maatregelen. Daarnaast bevat de Nederlandse wetgeving sinds begin 1989 reeds bepalingen die deze handel als misbruik van voorwetenschap strafbaar stellen (zie: Wet tot strafbaarstelling van misbruik van voorwetenschap, Stb. 1989, 16; vervangen door de Wet inzake de overbrenging van de strafbepalingen ter zake van publiekmisleiding en

misbruik van voorwetenschap van het Wetboek van Strafrecht (artikelen 335 en 336a) naar de Wet toezicht effectenverkeer, Stb. 1992, 378). Door de deelname van Nederland aan het regime van dit verdrag zullen de mogelijkheden om in Nederland effectief te kunnen optreden op het gebied van handel met voorwetenschap verder kunnen worden vergroot.

Naast administratieve informatie-uitwisseling ter zake van vermoedens van handel met voorwetenschap tussen Nederland en de overige Lid-Staten van de Europese Gemeenschap op grond van een hiertoe strekkende richtlijn 89/592/EG (PbEG. 1989 L 334/30), en tussen Nederland en de Verenigde Staten op grond van het op 11 december 1989 te 's-Gravenhage gesloten en op 1 juli 1992 in werking getreden verdrag inzake wederzijdse administratieve bijstand bij de uitwisseling van informatie op effectengebied (Trb. 1990, 61), biedt dit verdrag een grondslag voor wederzijdse administratieve bijstand met andere landen dan de Lid-Staten van de EG en de VS.

Reikwijdte van het Verdrag

In het onderhavige verdrag wordt een regeling uitgewerkt voor de wederzijdse administratieve bijstand tussen de landen van de Raad van Europa en overige landen die tot het verdrag zijn toegetreden.

Het verdrag bepaalt in dit verband dat op geen enkele wijze afbreuk zal mogen worden gedaan aan de bestaande verdragen en afspraken inzake wederzijdse rechtshulp in strafzaken, waaronder rechtshulp in verband met handel met voorwetenschap. Dergelijke verdragen zijn onder andere in het kader van de Raad van Europa tot stand gebracht (het reeds genoemde verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken).

Voor de bepaling of een verzoek om bijstand onder het verdrag kan worden gedaan, zal zowel op grond van het verdrag als ook op grond van de regelgeving van de verzoekende partij sprake moeten zijn van een vermoeden van misbruik van voorwetenschap. Voor de bepaling of aan een concreet verzoek om bijstand kan worden voldaan, zullen de nationale bevoegdheden en procedures van het land waaraan het verzoek is gericht maatgevend zijn.

Het verdrag beperkt zich primair tot informatie-uitwisseling op het gebied van misbruik van voorwetenschap ter zake van ter beurze genoteerde effecten. In het verdrag zijn definities opgenomen met betrekking tot «handel met voorwetenschap» en met betrekking tot «effecten». In het verdrag wordt bij de definitie van handel met voorwetenschap als voorwaarde gesteld, dat welbewust gebruik wordt gemaakt van nog niet eerder openbaar gemaakte informatie, waarbij een voordeel wordt beoogd. In de Nederlandse strafwetgeving (artikel 31a Wet toezicht effectenverkeer, Stb. 1991, 141) is niet opgenomen dat er sprake moet zijn van een welbewust, met het oog op een voordeel, gebruik maken van nog niet eerder gepubliceerde informatie. Voldoende is dat men, in het bezit van dergelijke informatie, een transactie verricht of bewerkstelligt. Voorts wordt in het verdrag een aantal categorieën van personen gedefinieerd, die onder de regeling van het verdrag vallen. In Nederland kan een ieder onder de reikwijdte van de verbodsbepaling vallen. De definitie van «handel met voorwetenschap» in de Nederlandse strafwetgeving is dus ruimer dan die in het verdrag.

Onder effecten in het verdrag worden beschouwd alle effecten, die in overeenstemming met de nationale wetgeving van elk van de partijen tot een georganiseerde markt zijn toegelaten. Dit betekent dat alle ter beurze genoteerde effecten, die door een partij bij dit verdrag als effect worden aangemerkt, ook in het kader van het verdrag als effect worden beschouwd. De definitie van een effect in Nederland (waaronder alle soorten optiecontracten en rechten en plichten op respectievelijk tot overdracht op termijn van zaken («futures»); zie artikel 1a van de Wet

toezicht effectenverkeer) behoort tot de ruimste in Europa.

Een effect, dat in de zin van het verdrag kan worden aangemerkt als een effect, zal dus praktisch in alle gevallen kunnen worden aangemerkt als een effect in de zin van de Nederlandse strafwet. Andersom kan het voorkomen dat gevallen van misbruik van voorwetenschap in de zin van de Nederlandse wet, niet aangemerkt kunnen worden als gevallen van handel met voorwetenschap in de zin van dit verdrag. Het is dan ook denkbaar dat door landen waar een meer beperkte interpretatie aan het begrip «handel met voorwetenschap» wordt gegeven dan in Nederland in bepaalde gevallen aan een Nederlands verzoek om administratieve bijstand als bedoeld in het verdrag geen gevolg wordt gegeven.

In het verdrag is tevens opgenomen dat reeds tot informatieuitwisseling kan worden overgegaan zonder dat een vermoeden van misbruik van voorwetenschap bestaat. Van belang is in dat geval dat aangegeven wordt dat de gelijke toegang tot en de kwaliteit van aan de beleggers verstrekte informatie in het geding is.

Tenslotte stelt artikel 3 de verdragsluitende partijen in staat om, met voorwaarde van wederkerigheid, de administratieve bijstand uit te breiden tot het uitwisselen van gegevens die niet alleen betrekking hebben op handel met voorwetenschap, maar ook op andere handelingen die afbreuk kunnen doen aan de gelijkheid van toegang tot gegevens voor alle gebruikers van de effectenbeurs of aan de kwaliteit van de gegevens die worden verstrekt aan potentiële investeerders. De Nederlandse regering staat welwillend tegenover de mogelijkheid om zich door middel van een verklaring aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa te binden aan optimalisering van de in artikel 3 omschreven gegevensuitwisseling. Dit sluit aan bij het streven naar goede mogelijkheden tot informatie-uitwisseling op het ruimere gebied van het effectenverkeer.

Elk van de partijen verplicht zich ertoe om een bevoegde autoriteit aan te wijzen, die verantwoordelijk is voor het indienen van een verzoek om administratieve bijstand, en die als aanspreekpunt dient voor het in ontvangst nemen van en uitvoering geven aan een verzoek om bijstand. In Nederland zal de Stichting Toezicht Effectenverkeer als bevoegde autoriteit worden aangewezen.

Bij een verzoek om administratieve bijstand zal een beschrijving moeten worden gegeven van de feiten op grond waarvan een vermoeden van handel met voorwetenschap bestaat, dan wel op grond waarvan een adequate informatievoorziening aan de beleggers in het geding wordt geacht. Voorts dient de verzoekende partij aan te geven volgens welke bepalingen de desbetreffende handel in haar land niet is toegestaan. De aangezochte autoriteit zal vervolgens, in overeenstemming met de regels en procedures van haar eigen land, een verzoek behandelen. Indien voldaan is aan de voorwaarden genoemd in artikel 7, tweede lid, kan de aangezochte autoriteit de gevraagde informatie niet weigeren.

Met betrekking tot een verzoek om administratieve bijstand en met betrekking tot de informatie die in het kader van een verzoek om administratieve bijstand wordt verkregen, zal geheimhouding in acht moeten worden genomen. Bovendien zal de informatie die in het kader van een verzoek om administratieve bijstand wordt verkregen niet voor andere doeleinden (waaronder voor strafrechtelijke vervolging) mogen worden gebruikt dan aangegeven in het desbetreffende verzoek, tenzij de aangezochte autoriteit hiervan van tevoren op de hoogte is gesteld en met zodanig gebruik heeft ingestemd. Indien de feiten binnen de werkings-sfeer van het verdrag vallen, de doeleinden in overeenstemming zijn met de doelstellingen van het verdrag en de feiten in beide Staten ongeoorloofd zijn volgens de in die Staten geldende voorschriften, zullen de

autoriteiten van de aangezochte partij moeten instemmen met het verzochte gebruik voor andere doeleinden. In enkele gevallen kan de aangezochte autoriteit weigeren om aan een verzoek om bijstand te voldoen.

Aantasting van de eigen soevereiniteit, veiligheid of openbare orde kunnen hiervoor redenen zijn. Voorts kan het verzoek worden geweigerd bij gevallen die zich hebben voorgedaan vóór de inwerkingtreding van het verdrag voor de aangezochte partij of bij gevallen, waarvoor het aangezochte land zelf reeds een onderzoek is gestart of ten aanzien waarvan het aangezochte land zelf reeds een definitieve beslissing heeft genomen.

Dereguleringsaspecten en budgettaire gevolgen

Uitvoering van het verdrag zal voor de aangewezen administratieve bevoegde autoriteit, de Stichting Toezicht Effectenverkeer, naar verwachting geen noemenswaardige belasting opleveren. Naarmate meer landen partij worden bij het verdrag zou de belasting kunnen toenemen. Voor de uitvoering van het verdrag hoeft geen nieuwe regelgeving tot stand te komen. De Wet toezicht effectenverkeer (Wte) voorziet in de nodige bevoegdheden voor de Stichting Toezicht Effectenverkeer bij het verwerven en doorgeven van informatie op het gebied van handel met voorwetenschap (artikel 24 juncto artikelen 21 en 22), ter uitvoering van het verdrag. De in deze artikelen van de Wte geboden mogelijkheden tot de uitwisseling van informatie worden door het hierboven genoemde genoemde voorstel van Wet inzake uitwisseling van informatie (23 170) vergroot. Dit wetsvoorstel heeft een grotere reikwijdte dan het verdrag, nu het zich niet beperkt tot enkel misbruik van voorwetenschap. Inhoudelijk sluit het aan bij de mogelijkheden die het verdrag geeft voor de uitwisseling van informatie in het kader van misbruik van voorwetenschap. Voorts is de geheimhoudingsplicht in artikel 22 van de Wte, ook wanneer dat artikel zal zijn gewijzigd door genoemd wetsvoorstel, reeds in overeenstemming met het verdrag. Eventueel ten laste van de Stichting Toezicht Effectenverkeer gemaakte kosten kunnen doorberekend worden aan houders van beurzen en aan effectenbemiddelaars en vermogensbeheerders en organisaties van effectenbemiddelaars en vermogensbeheerders.

HOOFDSTUKS- EN ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Het Verdrag is verdeeld in 4 hoofdstukken die, voor zover niet reeds is gebeurd, hierna zullen worden toegelicht.

Hoofdstuk I

Dit hoofdstuk bevat een definitie van handel met voorwetenschap. Kenmerkend bij de bepaling of er sprake is van handel met voorwetenschap is dat:

- een handeling met effecten wordt verricht of bewerkstelligd op een georganiseerde beurs;
- welbewust gebruik wordt gemaakt van nog niet openbaar gemaakte informatie, die direct of indirect uit hoofde van, of in het kader van, de uitoefening van een beroep of bedrijf is verkregen;
- een voordeel wordt beoogd, en
- openbaarmaking van de informatie redelijkerwijs een aanzienlijke invloed op beurs zal hebben.

Hierbij wordt aangetekend dat onder effecten worden verstaan effecten die in overeenstemming met de nationale wetgeving van de verdragspartijen zijn uitgegeven, en die op een georganiseerde beurs kunnen worden verhandeld. In de praktijk betekent dit dat contracten die in Nederland

worden beschouwd als effecten, zoals aandelen en obligaties, maar ook opties en (financiële en goederen-) termijncontracten, alsook indexcontracten onder het verdrag vallen.

Voorts wordt aangetekend dat in de omschrijving van een «handeling met voorwetenschap» in het verdrag een beperking is aangebracht ten aanzien van de groep personen die zo'n handeling kunnen verrichten. De Nederlandse strafbepaling richt zich daarentegen tot een ieder.

Hoofdstuk II

In dit hoofdstuk geven de artikelen 2 en 3 aan, welke informatie onder het toepassingsbereik van het verdrag valt. In artikel 4 wordt aangegeven wie verantwoordelijk is voor het indienen van een verzoek om informatie en aan wie een verzoek om informatie moet zijn gericht. Voorts bevat artikel 5 de voorwaarden, waaraan een verzoek om informatie dient te voldoen. In de artikelen 6 en 7 is opgenomen, welke regels en procedures van toepassing zijn bij de uitvoering van een verzoek om informatie (de leden 1, 2 en 3) en hoe met de verstrekte informatie moet worden omgegaan (lid 4, als ook artikel 7). Daarnaast gaat artikel 8 in op de gevallen, waarin een verzoek om informatie kan worden afgewezen. Artikel 10 bevat de bepaling dat de toepassing van Hoofdstuk II in een bilaterale verhouding opgeschort kan worden indien een grove inbreuk wordt geconstateerd op het vertrouwelijke karakter van verstrekte informatie. Tenslotte gaan de artikelen 9 en 11 in op de manier waarop de verzochte informatie moet worden aangeleverd.

Hoofdstuk III

Dit hoofdstuk legt vast, zoals ook reeds in paragraaf 2 gemeld, dat het onderhavige Verdrag geen afbreuk zal doen aan bestaande internationale verdragen en andere afspraken over wederzijdse rechtshulp bij strafzaken. Het verplicht de verdragspartijen er wel toe aan elkaar in zo ruim mogelijke mate dergelijke rechtshulp te verlenen bij de opsporing en vervolging van voorwetenschapsdelicten. Voor de Staten die partij zijn bij het Europees verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken zal die rechtshulp krachtens dat verdrag worden verleend.

Hoofdstuk IV

Dit hoofdstuk bevat de slotbepalingen. Hieronder verbiedt artikel 17 het maken van voorbehouden, anders dan voorzien in artikel 6. Problemen met betrekking tot de uitleg en de toepassing van het verdrag dienen op grond van het bepaalde in artikel 19 tussen de bevoegde autoriteiten en – zo nodig – langs diplomatieke weg te worden opgelost.

Koninkrijkspositie

De regering van Aruba heeft te kennen gegeven geen medegelding te wensen. De regering van de Nederlandse Antillen heeft te kennen gegeven wel medegelding te wensen. Teneinde het mogelijk te maken dat de medegelding direct tot stand wordt gebracht, wordt de goedkeuring voor Nederland en de Nederlandse Antillen gevraagd.

De Minister van Financiën,
W. Kok

De Minister van Buitenlandse Zaken,
P. H. Kooijmans

Vertaling in het Nederlands van het door de Raad van Europa uitgegeven «Explanatory Report» met betrekking tot verdrag en protocol

1. Het verdrag inzake handel met voorwetenschap werd binnen de Raad van Europa opgesteld door een comité van deskundigen ressorterend onder het Europees Comité voor Juridische Samenwerking (CDCJ).

Het verdrag werd op 20 april 1989 opgesteld voor ondertekening door de lidstaten van de Raad van Europa.

Na openstelling van het verdrag voor ondertekening en op verzoek van de Raad van de Europese Gemeenschappen heeft het Comité van Ministers van de Raad van Europa een aanvullend protocol aangenomen. Uit hoofde van dit protocol is artikel 16 bis in het verdrag opgenomen, dat een bepaling bevat die de «disconnection clause» wordt genoemd, welke geldt voor partijen bij het verdrag die ook lid zijn van de Europese Economische Gemeenschap. Dit aanvullend protocol werd op 11 september 1989 opgesteld voor ondertekening door de lidstaten van de Raad van Europa.

2. Deze publikatie bevat de tekst van de toelichting die is opgesteld door het comité van deskundigen en is toegezonden aan het Comité van Ministers van de Raad van Europa.

Deze tekst vormt geen akte waaraan een gezaghebbende interpretatie kan worden ontleend van de tekst van het verdrag, maar kan het begrip van de bepalingen van het verdrag wel vergemakkelijken.

3. De tekst van het verdrag inzake handel met voorwetenschap en van het protocol daarbij is ook opgenomen in deze publikatie.

TOELICHTING**Inleiding**

Steeds vaker komen de laatste tijd berichten in de openbaarheid van het fenomeen handel met voorwetenschap, dat vaak een verbitterde sfeer in handelsrelaties veroorzaakt. Handel met voorwetenschap vormt bovendien een probleem voor de wetgevende macht.

Ten einde de bestaande nationale regelingen en wetgeving te inventariseren en de hiaten in het internationale recht boven tafel te krijgen, werd in Milaan van 16 t/m 18 november 1983 een colloquium gehouden door de Raad van Europa, de Universiteit van Bologna en de Handelsuniversiteit Bocconi van Milaan, onder voorzitterschap van professor Joseph Voyame, Directeur bij het Zwitserse Departement van Justitie.

Op grond van de conclusies van dit colloquium riep het Comité van Ministers van de Raad van Europa een comité van deskundigen in het leven, onder voorzitterschap van professor Lutz Krauskopf, Vice-Directeur bij het Zwitserse Departement van Justitie, en vice-voorzitterschap van André Dupont-Jubien, Hoofd van de Juridische Dienst van de Commission des Opérations de Bourse (COB) te Parijs. Het comité kwam van juni 1985 tot juni 1987 vier maal bijeen, en diende een ontwerp-verdrag inzake handel met voorwetenschap in bij het Europees Comité voor Juridische Samenwerking (CDCJ). Het comité maakte ook gebruik van het advies uitgebracht door het Comité van deskundigen betreffende de werking van Europese verdragen op strafrechtelijk gebied (PC-OC), een van de subcomités van het Europees Comité voor Misdadproblemen (CDPC). Het CDCJ nam het ontwerp-verdrag na bestudering aan op 6 mei 1988, en zond het toe aan het Comité van Ministers, dat het ontwerp-

verdrag aannam tijdens de 423e bijeenkomst van de Plaatsvervangers van de Ministers in januari 1989, en besloot het voor ondertekening open te stellen op 20 april 1989.

De waarnemers uit Finland en de Verenigde Staten van Amerika en van de Commissie van de Europese Gemeenschappen hebben ook deelgenomen aan het werk van het comité dat het ontwerp-verdrag en de toelichting heeft opgesteld.

Georganiseerde effectenbeurzen zijn hoofdzakelijk gebaseerd op de beginselen van gelijke toegang tot gegevens voor alle gebruikers van de beurs en de kwaliteit van de gegevens die worden verstrekt aan investeerders. Eerbiediging van deze beginselen is noodzakelijk voor het waarborgen van eerlijkheid in het zakelijk verkeer.

Dit verdrag dient ter vermindering van de problemen die op internationaal niveau zijn gerezen bij het verkrijgen van gegevens en het vaststellen van feiten en bij het straffen van personen die op de georganiseerde beurs handelingen met betrekking tot effecten verrichten die in strijd zijn met bovengenoemde beginselen.

Een probleem is dat dergelijke handelingen soms worden verricht door personen die, al dan niet rechtstreeks, handelen op de beurs van een land waarvan zij geen ingezetene zijn. Een ander probleem is dat de bestaande instrumenten voor internationale samenwerking niet zijn toegesneden op het verkrijgen van gegevens over die feiten en het straffen van overtreders.

Om dergelijk ongeoorloofd gedrag doeltreffend te bestrijden is het derhalve noodzakelijk de obstakels weg te nemen die de nationale autoriteiten beletten deze handelwijzen aan het licht te brengen en aan te pakken overeenkomstig de bepalingen van de van toepassing zijnde nationale wetten.

Een van de voornaamste obstakels is het ontbreken van kennis over de identiteit en de status van de personen om wie het feitelijk gaat, die handelen door tussenkomst van personen die geen ingezetene van het desbetreffende land zijn.

Het is niet de aard van de transactie die handel met voorwetenschap tot een strafbaar feit maakt. De ongeoorloofde transactie is identiek aan een geoorloofde transactie. Wat een transactie ongeoorloofd maakt, is het feit dat degene die de handeling verricht of laat verrichten uit hoofde van zijn positie of door omstandigheden beschikt over gegevens die niet openbaar zijn.

Het hoofddoel van het verdrag is derhalve niet het vastleggen van afspraken voor internationale wederzijdse bijstand bij het aanspannen van procedures om deze problemen aan te pakken; dit is in het bijzonder het doel van het Europees verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken (European Treaty Series, nr. 30). Dit verdrag is echter gericht op het totstandbrengen van wederzijdse bijstand bij het uitwisselen van gegevens tussen verdragsluitende partijen, het mogelijk maken van effectief toezicht op effectenbeurzen, en het vaststellen of personen die bepaalde financiële transacties verrichten op de effectenbeurzen al dan niet met voorwetenschap handelen, met andere woorden of hun transacties al dan niet geoorloofd zijn.

Dit verdrag verplicht de partijen niet tot het instellen van controlerende of toezichthoudende instanties voor de effectenbeurzen. Samenwerking

door uitwisseling van gegevens veronderstelt echter wel dat er op internationaal niveau een toereikende structuur bestaat in de vorm zowel van wetgeving als van instellingen die kunnen zorgen voor het verzamelen, onderzoeken en doorgeven van gegevens. Zonder een dergelijke structuur zou het voor staten moeilijk zijn te verzekeren dat het verdrag doeltreffend wordt toegepast, met de nodige snelheid en discretie.

Het verdrag heeft doelbewust een uiterst flexibel karakter gekregen. Het is mogelijk dat een aantal staten niet wenst deel te nemen of voorlopig niet de behoefte heeft deel te nemen; indien dit voor bepaalde staten geldt, mag dit andere staten er niet van weerhouden het verdrag volledig toe te passen in hun onderlinge betrekkingen. Derhalve is bepaald dat het verdrag in werking treedt zodra het door een zeer beperkt aantal staten is bekrachtigd.

Bij het opstellen van het verdrag is rekening gehouden met het feit dat technische ontwikkelingen een rol spelen bij de uitwisseling van gegevens tussen de partijen. Ook ontwikkelingen in de nationale wetgeving van de partijen kan leiden tot een herziening van de in het verdrag vervatte procedures, die enkel gebaseerd zijn op hetgeen mogelijk is bij de huidige stand van deze wetgeving.

In Hoofdstuk I worden omschrijvingen gegeven van bepaalde uitdrukkingen die in het verdrag worden gebruikt.

In Hoofdstuk II wordt een systeem beschreven voor onderlinge samenwerking tussen de autoriteiten van de verschillende partijen, zodat de nodige duidelijkheid verzekerd is in alle gevallen waarin een transactie op de effectenbeurs verdacht lijkt in verband met de eerder genoemde beginselen. In deze samenwerking worden de legitieme rechten van de betrokken personen en de hogere belangen van de betrokken partijen beschermd, en worden discretie en vertrouwelijkheid, in dergelijke omstandigheden absolute vereisten, in acht genomen.

In Hoofdstuk III wordt de mogelijkheid gecreëerd om deze internationale samenwerking, waar passend, uit te breiden naar eventuele strafvervolging. Hiertoe kunnen partijen waar een dergelijke vervolging wordt ingesteld, bijstand verkrijgen van de autoriteiten van de andere partijen, op de voorwaarden die zijn gesteld in het Europees verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken. Deze wederzijdse bijstand zal worden verleend indien is voldaan aan de in het onderhavige verdrag omschreven voorwaarden. Deze voorwaarden vormen een algemene omschrijving van het begrip «handel met voorwetenschap» ten aanzien waarvan de partijen samenwerking noodzakelijk achten ten einde dergelijke ongeoorloofde handelwijzen tegen te gaan.

Hoofdstuk IV bevat de slotbepalingen die in de meeste verdragen en overeenkomsten van de Raad van Europa voorkomen.

COMMENTAAR OP DE BEPALINGEN VAN HET VERDRAG EN HET PROTOCOL DAARBIJ

HOOFDSTUK I. BEGRIPSOMSCHRIJVINGEN

Artikel 1

In artikel 1 worden omschrijvingen gegeven van de betekenis en

reikwijdte van bepaalde begrippen die in het verdrag worden gebruikt met betrekking tot de handelingen die worden bewerkstelligd.

In het eerste lid wordt de ongeoorloofde financiële handeling omschreven die wordt bewerkstelligd door iemand met «voorwetenschap». Hiervan is sprake wanneer de handeling wordt bewerkstelligd door een persoon die uit hoofde van zijn persoonlijke positie rechtstreeks kennis had van niet openbare gegevens. Onder letter a worden de verschillende gevallen genoemd. Volgens letter b is er ook sprake van voorwetenschap in het geval van handelingen verricht door een andere persoon die uit hoofde van zijn functie of beroep niet onwetend kan zijn van de vertrouwelijke aard van de gegevens die hij heeft verkregen. Hierbij worden zuiver toevallige omstandigheden (bijvoorbeeld in het geval van een taxichauffeur) uitgesloten. Volgens letter c is er ook sprake van voorwetenschap wanneer personen bij het bewerkstelligen van dergelijke handelingen gebruik maken van vertrouwelijke gegevens die zijn verkregen van personen zoals bedoeld onder letter a of b.

Onder de uitdrukking «president of voorzitter» dient te worden verstaan: niet alleen degenen die deze functie bekleden, maar ook de vice-president of vice-voorzitter, en onder «lid van een raad van bestuur» ook plaatsvervangende leden. Onder de uitdrukking «lid van een (...) toezichthoudend lichaam» vallen ook interne of externe toehoorders en hun plaatsvervangers.

De uitdrukking «beurs» onder letter a omvat niet alleen de prijs, maar ook de schommeling van de verhandelde hoeveelheden en de algemene vraag- en aanbodverhouding van de effecten en andere elementen zoals verhandelbare opties op effecten of indexen.

Tot slot vallen onder handel met voorwetenschap alle handelingen die de beurs zelf verstoren; het gaat dus niet enkel om het «winst»-element, maar om alle handelingen die een voordeel opleveren of op het verkrijgen van een voordeel gericht zijn. In het tweede lid worden enkele andere begrippen omschreven:

- onder «effecten» wordt verstaan overdraagbare effecten die worden uitgegeven op of toegelaten tot de georganiseerde effectenbeurs in overeenstemming met de op die beurs van toepassing zijnde wet (hieronder kunnen bijvoorbeeld ook bepaalde niet fysiek leverbare effecten worden begrepen);
- onder «andere uitgevende instellingen» kunnen, naar gelang van het geval, de staat of de overheid worden begrepen.

HOOFDSTUK II. UITWISSELING VAN GEGEVENS

Artikel 2

In artikel 2 verbinden de partijen zich ertoe elkaar de grootst mogelijke mate van wederzijdse bijstand te verlenen wanneer bepaalde feiten er het bewijs van zouden kunnen zijn of enkel het vermoeden doen rijzen dat iemand met voorwetenschap een ongeoorloofde handelstransactie heeft bewerkstelligd. Dit artikel vormt geen grondslag voor toezicht op de beurzen met een systematische uitwisseling van gegevens, noch worden de verdragsluitende staten erdoor verplicht een toezichthoudende instantie zoals de COB of de CONSOB in te stellen. De bijstand beperkt zich tot handelingen bewerkstelligd door personen met voorwetenschap.

Artikel 3

Dit artikel heeft tot doel de verdragsluitende partijen ertoe in staat te stellen de bijstand uit te breiden door het uitwisselen van gegevens die niet alleen betrekking hebben op handel met voorwetenschap, maar op alle bewerkstelligde handelingen indien deze waarschijnlijk afbreuk zullen doen aan de gelijkheid van toegang tot gegevens voor alle gebruikers van de effectenbeurs, of, indien de kwaliteit van de gegevens die worden verstrekt aan potentiële investeerders, niet voldoende is om eerlijkheid in transacties te waarborgen. Op deze wijze kunnen de staten die dit wensen hun samenwerking uitbreiden naar andere handelingen op de georganiseerde effectenbeurs, bijvoorbeeld in het geval van manipulatie van prijzen of het niet eerbiedigen van de plicht tot het vertrekken van gegevens.

Deze uitwisseling van gegevens is facultatief; door middel van een eenvoudige verklaring, gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa, kunnen staten zich verbinden tot het verstrekken van gegevens, echter wel op voorwaarde van wederkerigheid.

Deze wederkerigheid wordt automatisch van kracht tussen partijen die een zodanige verklaring hebben gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa. Hiermee wordt niet uitgesloten dat deze partijen zonder een dergelijke formele verklaring met andere staten samenwerken in overeenstemming met artikel 3.

Artikel 4

De partijen kunnen een of meerdere autoriteiten aanwijzen conform hun federale structuur of de organisatie van hun diensten. Deze autoriteiten kunnen hetzij bestuurlijke hetzij gerechtelijke instanties zijn. De partijen hebben echter de verplichting ten minste één autoriteit aan te wijzen.

Het is wenselijk dat de autoriteiten die worden belast met de uitvoering van verzoeken rechtstreeks met elkaar kunnen communiceren.

Bij het aanwijzen van deze autoriteiten dienen de nodige bijzonderheden te worden gegeven, zodat de andere verdragsluitende partijen weten welke autoriteit direct verantwoordelijk is voor het behandelen van verzoeken. Hiertoe stelt iedere partij een verklaring op, gericht aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa, die de andere partijen daarvan in kennis stelt.

Artikel 5

In artikel 5 wordt bepaald welke toelichting bij een verzoek om bijstand dient te worden gevoegd.

Volgens het eerste lid dient een verzoek om bijstand met redenen te zijn omkleed.

Volgens het tweede lid dient een verzoek om bijstand een omschrijving te bevatten van de feiten die het vermoeden doen rijzen dat ongeoorloofde handelingen met voorwetenschap zijn verricht of, in gevallen waarin artikel 3 van toepassing is, de feiten die duidelijk maken of het vermoeden doen rijzen dat de beginselen van gelijke toegang tot gegevens of van eerlijkheid in transacties niet zijn geëerbiedigd. Het verzoek dient voldoende informatie te bevatten opdat moeilijkheden bij de uitvoering ervan worden voorkomen.

Volgens het derde lid dient in het verzoek te worden vermeld welke bepalingen niet zijn geëerbiedigd en derhalve maatregelen rechtvaardigen.

Volgens het vierde lid dient het verzoek te zijn gesteld in een officiële taal van de verzoekende autoriteit dan wel in een van de officiële talen van de Raad van Europa; hierdoor wordt de noodzaak van het inschakelen van vertaaldiensten beperkt, hetgeen niet alleen van invloed kan zijn op de snelheid van de gegevensuitwisseling maar ook op de vertrouwelijkheid. Afwijkingen van deze bepaling zijn mogelijk krachtens artikel 11, doordat twee autoriteiten onderling een regeling treffen.

In het vijfde lid worden de bijzonderheden opgesomd die bij het verzoek om bijstand dienen te worden verstrekt. Ook hier geldt dat indien andere bijzonderheden vereist zijn gezien de aard van het onderzoek, deze uiteraard ook in het verzoek dienen te worden opgenomen. De in het vijfde lid gegeven lijst is dus niet uitputtend.

Artikel 6

Artikel 6 betreft de stappen die naar aanleiding van het verzoek dienen te worden genomen, en de verplichtingen die door de partijen worden aangegaan.

In het eerste lid wordt bepaald dat de aangezochte autoriteit bij het voldoen aan het verzoek de procedures dient te volgen die zijn vervat in de voor die autoriteit geldende nationale wetgeving.

Volgens het tweede lid dient de aangezochte autoriteit indien nodig in staat te zijn de in de nationale wetgeving vervatte procedure voor het verkrijgen van bewijs uit te voeren of te doen uitvoeren. In het kader van deze procedures zijn de wettelijke sancties voor het schenden van vertrouwelijkheid niet van toepassing op het verkrijgen van informatie, in de loop van een onderzoek, van een getuige die deze informatie niet mag weigeren te verstrekken.

De hierboven beschreven bepalingen mogen in geen geval afbreuk doen aan de nationale wetgeving die ook van toepassing is op het beschermen van de rechten op verdediging van natuurlijke personen of rechtspersonen die betrokken zijn bij een geval van handel met voorwetenschap of op wie het verzoek betrekking heeft.

Volgens het vierde lid dient geheimhouding te worden bewaard omtrent ieder verzoek en alle gevallen waarin bijstand wordt verleend. Men dient zich ervan bewust te zijn dat alle informatie die wordt onthuld, zelfs alleen het feit dat een verzoek is gedaan, nadelig kan zijn voor de reputatie van de betrokken persoon of instelling. De bepaling betreffende de geheimhouding is opgenomen om te verzekeren dat de procedures die krachtens het verdrag worden ingesteld, soepel verlopen.

In bepaalde staten dienen de burgers echter toegang te hebben tot de overheidsarchieven, en in dat geval kan de geheimhouding niet worden gewaarborgd. Daarnaast zijn sommige ambtenaren en overheidsdiensten verplicht het bevoegde gezag in te lichten over alle handelingen die in aanmerking komen voor rechtsvervolging. In dat geval dienen de betrokken partijen dit te verklaren wanneer zij de autoriteiten aanwijzen die verantwoordelijk zijn voor het behandelen van verzoeken (zie artikel 4). Deze verklaring maakt het mogelijk de verplichting tot geheimhouding te ontwijken, echter op voorwaarde dat deze uitzondering voortvloeit uit de nationale wetgeving van de staat die de verklaring aflegt. In een dergelijke

situatie zouden de andere partijen zich kunnen beroepen op wederkerigheid.

Derhalve heeft de verzoekende partij, indien zij niet de verzekering heeft gekregen dat de aangezochte autoriteit geheimhouding zal betrachten omtrent informatie die zij tijdens het door haar verrichte onderzoek heeft verkregen, het recht zich niet langer gebonden te achten geheimhouding te verzekeren ten aanzien van die andere partij wanneer zij in het kader van een ander onderzoek zelf een onderzoek van die andere partij ontvangt.

In tegenstelling tot artikel 7, dat betrekking heeft op de verzoekende autoriteit, hebben de bepalingen van dit lid betrekking op het afwijken van de vertrouwelijkheidsverplichting die rust op de aangezochte autoriteit, die mogelijk tot de ontdekking komt dat op haar grondgebied een schending van haar strafrecht heeft plaatsgevonden. Het is dus niet zo dat het ene artikel het andere buiten werking stelt.

Artikel 7

Dit artikel gaat over de verplichtingen van de verzoekende autoriteit.

Het eerste lid voldoet aan het beginsel van specificiteit: de door middel van een verzoek om bijstand verkregen gegevens mogen niet voor andere dan de in het verzoek genoemde doeleinden worden gebruikt.

In het tweede lid wordt bepaald dat de aangezochte partij, als algemene regel, kan weigeren de gevraagde gegevens te verstrekken of zich na verstrekking ervan, om redenen die eerder niet bekend waren, kan verzetten tegen het gebruik ervan voor de in het verzoek uiteengezette doeleinden, dan wel bepaalde voorwaarden aan het gebruik ervan kan verbinden. Van deze mogelijkheid kan echter geen gebruik worden gemaakt in gevallen waarin de kwesties die onderwerp van het verzoek zijn en die kennelijk binnen de werkingssfeer van het verdrag vallen, door beide partijen als ongeoorloofd worden beschouwd. Hiervoor is het niet vereist dat voor deze kwesties in de twee landen identieke sancties gelden; het is voldoende dat zij in beide landen gelden als strafbare feiten of overtredingen waarop administratieve, disciplinaire of burgerrechtelijke sancties van toepassing zijn, en niet als overtredingen waarop schadevergoeding als enige burgerrechtelijke sanctie van toepassing is.

Bepaalde delegaties waren van mening dat deze mogelijkheid van bezwaar tegen het gebruik van de verstrekte gegevens, zelfs indien niet werd voldaan aan de in artikel 8 uiteengezette voorwaarde voor weigering, een hindernis zou kunnen vormen voor de goede uitvoering van de bijstand. Niettemin vonden zij deze bepaling een aanvaardbaar uitgangspunt in de huidige staat van wetgeving in de verschillende lidstaten.

In het derde lid wordt duidelijk gesteld dat de verzoekende partij de gegevens alleen voor andere dan de in het aanvankelijke verzoek vermelde doeleinden kan gebruiken nadat zij de aangezochte autoriteit hiervan in kennis heeft gesteld, en dat de aangezochte autoriteit hiertegen bezwaar kan maken of bijzondere voorwaarden kan opleggen in de hierboven omschreven omstandigheden.

In het vierde lid wordt het probleem behandeld van het gebruik van gegevens die door deze administratieve samenwerking zijn verkregen voor strafrechtters, waar actes internationaux d'instruction gewoonlijk worden geregeld door de procedures van het Europees verdrag

aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken. Het comité van deskundigen was van mening dat langs administratieve weg verkregen gegevens voor een strafrechter kunnen worden gebruikt indien deze gegevens hadden kunnen worden verkregen binnen het kader van Hoofdstuk III van dit verdrag. Derhalve dient het, indien de verzoekende autoriteit de gegevens voor strafrechtelijke vervolging wenst te gebruiken zeker te zijn dat de gegevens door de aangezochte autoriteit zouden zijn verstrekt krachtens artikel 12, eerste lid.

Uit hoofde van het vijfde lid van dit artikel is zowel het gebruiken als het doorgeven van gegevens voor belasting- of douanedoeleinden of ten behoeve van toezicht op de naleving van deviezenwetten verboden, tenzij de aangezochte partij heeft verklaard toe te staan dat de gegevens ook voor die doeleinden worden gebruikt.

Artikel 8

In artikel 8 worden de gevallen opgesomd waarin de aangezochte autoriteit kan weigeren gehoor te geven aan het verzoek om bijstand, te weten:

- indien het verzoek niet strookt met de inhoudelijke of procedurele bepalingen van het verdrag;
- indien het verstrekken van de gegevens de soevereiniteit, de veiligheid, wezenlijke belangen of de openbare orde van de aangezochte partij zou kunnen schaden (de uitlegging van deze uitdrukkingen, met name «wezenlijke belangen», is ter beoordeling van de aangezochte autoriteiten, en weigeringen op een of meer van deze gronden worden met redenen omkleed);
- indien de ongeoorloofde handelingen zijn verjaard in de verzoekende dan wel de aangezochte partij;
- indien het verzoek een kwestie betreft die zich heeft voorgedaan vóór de inwerkingtreding van het verdrag ten aanzien van de verzoekende of de aangezochte partij;
- indien de aangezochte partij reeds een procedure heeft aangespannen tegen een persoon of lichaam wegens de feiten waarop het verzoek om gegevens betrekking heeft; of
- indien de aangezochte partij in de desbetreffende kwestie reeds uitspraak heeft gedaan of, bijvoorbeeld, heeft besloten geen procedures aan te spannen dan wel reeds begonnen procedures te beëindigen.

Artikel 9

Volgens artikel 9 dient de verzoekende partij aan te geven hoe zij de gegevens wenst te ontvangen; de aangezochte partij dient hieraan te voldoen voor zover dit in haar vermogen ligt, en maakt hiertoe gebruik van de tot haar beschikking staande technische middelen.

Artikel 10

In artikel 10, eerste lid, wordt de eerbiediging gewaarborgd van de in artikel 6 voorziene vertrouwelijkheid, doordat het de aangezochte staat, indien deze zich ervan heeft vergewist dat de verzoekende staat de vertrouwelijkheid heeft geschonden, is toegestaan de toepassing van Hoofdstuk II ten aanzien van die staat op te schorten. De beslissing daartoe wordt schriftelijk medegedeeld aan de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa. De opschorting kan te allen tijde worden opgeheven, en ook van de opheffing wordt mededeling gedaan aan de Secretaris-Generaal.

In het tweede lid wordt de toepassing van het eerste lid onderworpen aan een voorafgaande procedure waarin de beschuldigde partij in staat gesteld wordt haar eigen visie te geven op de vermeende schending van de vertrouwelijkheid.

Volgens het derde lid dient de Secretaris-Generaal niet alleen de partijen maar alle lidstaten in kennis te stellen van gevallen waarin het eerste lid is toegepast. Het doel van deze bepaling is het verbeteren van de samenwerking tussen de partijen.

Artikel 11

Artikel 11 verleent autoriteiten die onderling corresponderen over de grenzen heen in feite keuzevrijheid wat betreft de vorm en/of de talen die zij hanteren. Zij kunnen vereenvoudigde procedures en andere communicatiemethoden dan briefwisseling kiezen, en andere talen dan de officiële talen van de Raad van Europa of de taal van de aangezochte staat.

HOOFDSTUK III. WEDERZIJDSE RECHTSHULP IN STRAFZAKEN

Artikel 12

Het eerste lid omvat de verplichting van de partijen elkaar de ruimst mogelijke mate van rechtshulp te bieden in strafzaken betreffende strafbare feiten die verband houden met handel met voorwetenschap. Dit is het algemene beginsel.

In het tweede lid wordt echter aangegeven dat de bestaande overeenkomsten betreffende strafprocedures, en in het bijzonder het Europees verdrag aangaande de wederzijdse rechtshulp in strafzaken en het Aanvullende protocol daarbij, alsook andere specifieke overeenkomsten of regelingen op dit gebied die van kracht zijn tussen partijen, dienen te worden geëerbiedigd.

HOOFDSTUK IV. SLOTBEPALINGEN

Artikelen 13 t/m 21

In het algemeen volgen deze bepalingen het model voor slotbepalingen dat door het Comité van Ministers van de Raad van Europa is aangenomen voor verdragen en overeenkomsten die binnen de Organisatie worden opgesteld.

Artikelen 14 en 18

Het aantal bekrachtigingen dat vereist is voor de inwerkingtreding van het verdrag werd doelbewust op drie gesteld, om snelle inwerkingtreding mogelijk te maken en belemmeringen te voorkomen voor toepassing van de bij het verdrag voorziene procedures door een klein aantal staten die dit wensen. Bovendien zal bij snelle inwerkingtreding ook eerder kunnen worden vastgesteld of er reden bestaat voor de toepassing van de in artikel 18 uiteengezette procedure.

Artikel 15

Het eerste lid van dit artikel is erop gericht de toetreding mogelijk te

maken van onder andere internationale intergouvernementele organisaties zoals de Europese Economische Gemeenschap.

Artikel 16bis

Zie onder «protocol».

Artikel 17

Het verdrag staat geen enkel voorbehoud toe. In artikel 6 zoals het thans luidt, wordt echter rekening gehouden met de mogelijkheid dat bepaalde partijen door de toepassing van hun eigen wettelijke bepalingen, die eventueel constitutioneel zijn, niet in staat zijn alle bepalingen van het verdrag volledig toe te passen. In dat geval kunnen zij krachtens artikel 6 een desbetreffende verklaring afleggen. Voor zover een dergelijke verklaring als voorbehoud kan worden beschouwd, is dit het enige voorbehoud dat krachtens het verdrag kan worden gemaakt.

Artikel 18

Ontwikkelingen in de nationale wetgeving van de partijen, technische ontwikkelingen en nieuwe situaties kunnen aanpassing van het verdrag nodig maken.

Daarnaast kunnen de partijen bij het verdrag in de onderlinge samenwerking op problemen stuiten die thans moeilijk te voorzien zijn.

Het kan ook voorkomen dat lidstaten wensen deel te nemen aan het systeem voor wederzijdse bijstand maar bijvoorbeeld in de nationale wettelijke regelingen op problemen stuiten. Deze problemen kunnen wellicht worden omzeild door aanpassing van het verdrag zonder dat hierdoor nieuwe problemen worden gecreëerd voor de overige partijen.

Tot slot vormt dit verdrag naar de mening van sommige deskundigen slechts een uitgangspunt in de huidige staat van de wetgeving van de verschillende lidstaten.

Om deze redenen is bepaald dat op verzoek van twee of meer partijen een bijeenkomst wordt belegd door de Secretaris-Generaal van de Raad van Europa, niet ten einde het verdrag onmiddellijk te wijzigen, maar om passende suggesties te doen. De bijeenkomst zal worden bijgewoond door deskundige vertegenwoordigers van de lidstaten alsook van partijen die geen lid van de Raad van Europa zijn.

De Secretaris-Generaal wordt de mogelijkheid geboden het initiatief tot een dergelijke bijeenkomst te nemen, opdat kan worden voorzien in de behoefte aan meer gegevens van de kant van staten die nog geen partij zijn bij het verdrag.

Protocol

Artikel 16 bis is erop gericht de bijzondere situatie te ondervangen van partijen die lid zijn van de Europese Economische Gemeenschap. Volgens dit artikel dienen deze partijen in hun onderlinge betrekkingen de EEG-regels toe te passen, en niet de regels die voortvloeien uit het verdrag, tenzij er geen EEG-regel bestaat ten aanzien van een bepaald onderwerp. Aangezien dit artikel uitsluitend betrekking heeft op de onderlinge betrekkingen tussen partijen die lid van de EEG zijn, doet het geen afbreuk aan de toepassing van dit verdrag tussen die partijen en partijen die geen lid van de EEG zijn.